

(آزمون کانون، ۱ دی ۹۶)

مفهوم کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

- ۱) ای سرو پای بسته به آزادی مناز / آزاده من که از همه عالم بریده‌ام
- ۲) ر آزادی بریده‌ام از خویش عمرهاست / در پیش خود چو سرو گرفتار نیستم
- ۳) می‌توان بر سرکشان غالب شد از آزادی / آب با آن منزلت در خاک باشد سرو را
- ۴) ریشه آزادی در خاک این گلشن کجاست / سرو همچون گردن قمری است این جا غل به کف

(آزمون کانون، ۱ دی ۹۶)

مصدق واژه مشخص شده و مفهوم مصراع دوم بیت زیر، در کدام گزینه به ترتیب درست آمده است؟

«ولی چندان که برگ از شاخه می‌ریخت / دو چندان می‌شکفت و برگ می‌گرد»

- ۱) سربازان مغول - انبوهی سپاه دشمن
- ۲) سربازان مغول - خشم سپاه دشمن
- ۳) سربازان خوارزمشاهی - انبوهی سپاه دشمن
- ۴) سربازان خوارزمشاهی - نیرومندی سپاه دشمن

(آزمون کانون، ۶ بهمن ۹۶)

حمیدی شیرازی در ابیات زیر، چه کسی را با چه ویژگی توصیف می‌کند؟

«چه اندیشید آن دم، کس ندانست / که مزگانش به خون دیده تر شد

چو آتش در سپاه دشمن افتاد / ز آتش هم کمی سوزنده تر شد»

- ۱) عباس میرزا - وطن دوستی، دشمن ستیزی
- ۲) جلال‌الدین خوارزمشاه - اندوهگین، نابودگری
- ۳) محمد خوارزمشاه - گریبان، سوزان چون آتش
- ۴) عباس میرزا - رنج کشیدن، به سپاه روس تاختن

مفهوم مقابل «ولی چندان که برگ از شاخه می‌ریخت / دو چندان می‌شکفت و برگ می‌گرد» در کدام گزینه دیده می‌شود؟

(آزمون کانون، ۶ بهمن ۹۶)

- ۱) زره در بر و دوش رویین تنان / به صد چشم، حیران تیغ و سنان
- ۲) همی بکشتی تا در عدو نماند شجاع / همی بدادی تا در ولی نماند فقیر
- ۳) مرا گویند با دشمن بر آویز / گرت چالاکی و مردانگی هست
- ۴) دلیران در آن عرصه پر جدل / به جان می‌خریدند مرگ از اجل

(آزمون کانون، ۲۰ بهمن ۹۷)

مفهوم مصراع «ورت ز دست نیاید، چو سرو باش آزاد» در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) ریشه آزادی در خاک این گلشن کجاست / سرو هم چون گردن قمری است این جا غل به کف
- ۲) سرو را گرچه به بالای تو ماندی نیست / بنده با قد تو از سرو سهی آزاد است
- ۳) نخل ما را ثمری نیست به جز گرد ملال / طعمه خاک شود هر که فشانند ما را
- ۴) سرو از بی ثمری خلعت آزادی یافت / جگر خویش مخور گر ثمری نیست تو را

بیت «به آن چه می‌گذرد دل منه که دجله بسی / پس از خلیفه بخواهد گذشت در بغداد» با کدام بیت قرابت معنایی ندارد؟

(آزمون کانون، ۷ فروردین ۹۷)

- ۱) در عالم فنا که بقا پا به رکاب است / گر زندگی خضر بود، نقش بر آب است
- ۲) جهان بیر است و بی‌بنیاد از این فرهادکش فریاد / که کرد افسون و نیرنگش ملول از جان شیرینم
- ۳) جهان بیر رعنا را ترخم در جبهت نیست / ز مهر او چه می‌پرسی در او همت چه می‌بندی؟
- ۴) دامنم دجله بغداد شد از حسرت آن / که نسیمی رسد از جانب بغداد مرا

(سراسری ریاضی - ۸۶)

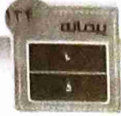
در تمام ابیات به جز بیت ... به عدم وابستگی به تعلقات دنیایی اشاره شده است.

- ۱) بیش صاحب‌نظران ملک سلیمان باد است / بلکه آن است سلیمان که ز ملک آزاد است
- ۲) نه هر درخت تحمل کند جفای خزان / غلام همت سروم که این قدم دارد
- ۳) غلام همت آنم که زیر چرخ کیبود / ز هر چه رنگ تعلق پذیرد آزاد است.
- ۴) زیر بارند درختان که تعلق دارند / ای خوشا سرو که از بار غم آزاد آمد

(سراسری ریاضی - ۹۳)

مفهوم کدام بیت با دیگر ابیات متفاوت است؟

- ۱) هر سر موی تو را با زندگی پیوندهاست / با چنین دلبستگی از خود بریدن مشکل است
- ۲) می‌فراران هر نفس در عالمی جولان کنند / همچو بوی گل به یک‌جا آرمیدن مشکل است
- ۳) هر که گردانید از دنیا رهن روی خویش / بی‌تردد پشت بر دیوار منزل داده است
- ۴) خار صحرای علایق نیست دامن گیر من / گردبادم، ریشه‌ی من بال پرواز من است

معنی و مفهوم

صفحه ۶۶ تا ۷۱ کتاب درسی

۱۳۸۱. ۱. مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

- ۱) دوام پرورش اندر کنار مادر دهر / طمع مکن که در او بوی مهربانی نیست
- ۲) چه حاجت است عیان را به استماع بیان / که بی وفایی دور فلک نهانی نیست
- ۳) دل ای رفیق در این کاروان سرای میندا / که خانه ساختن آیین کاروانی نیست
- ۴) چون بشیرت به صورت چنان شدی مشغول / که دیگرگت خبر از لذت معانی نیست

۱۳۸۲. ۲. مفهوم کدام بیت با ابیات دیگر تفاوت دارد؟

- ۱) دل اندر سرای سپنجی میندا / پس ایمن مشو در سرای گزند
- ۲) برهیز کن از کسی که نشناسد / دنیا و نعیبه بی قوامش را
- ۳) نحل بوخیز نو بهر بوستان دیگر است / ریشه محکم در زمین عاریت چندین مکن
- ۴) دل در جهان مسند که این نونهال را / از بهر سرزمین دگر سبز کرده‌اند

۱۳۸۳. ۳. در حمله‌ی مغولان به ایران چه کسی تاب مقاومت ندارد و به جزیره‌ی آبسکون می‌گریزد و همان جا می‌میرد؟

- ۱) محمد خوارزمشاه
- ۲) جلال‌الدین خوارزمشاه
- ۳) چنگیز خان
- ۴) هولاکوخان

۱۳۸۴. ۴. معنی بیت «ولی چندان که برگ از شاخه می‌ریخت / دوچندان می‌شکفت و برگ می‌کرد» در کدام گزینه، درست بیان شده است؟

- ۱) هر چقدر از برگ‌ها می‌ریختند، باز در بهار دو برابر جایشان را می‌گرفت و پر بارتر می‌شد.
- ۲) سربازان سلطان جلال‌الدین هر چقدر برگ از شاخه‌ها می‌ریختند دوباره برگ‌ها سبز می‌شدند.
- ۳) هر چه از مغولان کشته می‌شد، چندین برابر جای آن‌ها را می‌گرفتند.
- ۴) هر چه از مغولان که سربازان سلطان جلال را می‌کشتند، سربازان بیش‌تری در مقابلشان صف‌آرایی می‌کردند و با مغولان مبارزه می‌کردند.

۱۳۸۵. ۵. «بدانی قدر و بر هیچش نبازی»؛ یعنی ...

- ۱) این را بدان و فراموش نکن
- ۲) قدر وطن را بدانی و آن را هیچ بشماری
- ۳) قدر وطن را بدانی و آن را خوار نشماری
- ۴) قدر آن را بدانی و با هیچ چیز آن را عوض نکنی

۱۳۸۶. ۶. در دو بیت زیر به ترتیب، ترکیب «دریای خون» چه مفهومی دارد؟

الف) در آن دریای خون، در قرص خورشید

ب) در آن دریای خون، در دشت تاریک

- ۱) الف: سرخی آسمان در هنگام غروب خورشید
- ۲) الف: خون کشتگان که مثل دریای عظیم بود
- ۳) الف: خون کشتگان که مثل دریای عظیم بود
- ۴) الف: سرخی آسمان در هنگام غروب خورشید

۱۳۸۷. ۷. تأکید کدام بیت بر زیادی سپاه مغول است؟

- ۱) ز سم آسب می‌چرخید بر خاک
- ۲) میان موج می‌رقصید در آب
- ۳) به خوناب شفق در دامن شام
- ۴) ولی چندان که برگ از شاخه می‌ریخت

غروب آفتاب خویشتن دید

به دنبال سر چنگیز می‌گشت

- ب: میدان جنگ که مثل دریایی از خون بود
- ب: سرخی آسمان در هنگام غروب خورشید
- ب: میدان جنگ که مثل دریایی از خون بود
- ب: سرخی آسمان در هنگام غروب خورشید

به سان گوی خون‌آلود، سرها
به رقص مرگ، اخترهای آبیوه
به خون آلوده، ایران کهن دید
دوچندان می‌شکفت و برگ می‌کرد